

SPIS TREŚCI

WSTĘP	9
ROZDZIAŁ 1. WYBRANE ZAGADNIENIA ORZECZNICTWA W PRAKTYCE LEKARZA MEDYCyny PRACY	11
1.1. Czy w nauczaniu przeddyplomowym lekarzy jest miejsce na medycynę pracy	11
1.2. Jak postępować, gdy w badaniu profilaktycznym wykryto zmiany śródmiąższowe w płucach	16
1.3. O czym trzeba pamiętać, gdy rozpoznałeś zmiany śródmiąższowe w płucach podczas badań profilaktycznych	21
1.4. Wieloczynnikowa wrażliwość na czynniki chemiczne – co jest ważne w praktyce lekarza medycyny pracy	26
1.5. Narażenie zawodowe na substancje neurotoksyczne – na co zwracać uwagę podczas badań profilaktycznych	31
1.6. Podejrzenie choroby zawodowej – czy to rzeczywiście pylica	37
1.7. Jakie mogą być konsekwencje rozpoznania choroby zawodowej przebytej bez trwałych następstw klinicznych	45
1.8. Zespół Susaca – case study wypadku ze skutkiem śmiertelnym	52
1.9. Jaki problem orzecznicy może wystąpić w przypadku napadów tężczkowych w miejscu pracy	57
1.10. Choroby nerek – czy mogą stanowić przeciwwskazanie do pracy	61
1.11. Przewlekłe obturacyjne zapalenie oskrzeli w świetle nowej definicji – jak orzekać o chorobie zawodowej	66
1.12. Urlop dla poratowania zdrowia dla nauczyciela – co powinien brać pod uwagę lekarz medycyny pracy	71
1.13. Czy zespół cieśni nadgarstka u pracownika biurowego należy uznać za chorobę zawodową	74
1.14. Jak zorganizować opiekę profilaktyczną nad osobami wykonującymi pracę w warunkach przekroczeń normatywów higienicznych	79
1.15. Jak sprawować opiekę profilaktyczną nad osobami pracującymi na wysokości	84
1.16. Symulacja i dysymulacja w praktyce lekarza medycyny pracy – na co zwracać uwagę	90
1.17. Upośledzenie słuchu a prowadzenie pojazdów – czy obowiązujące regulacje prawne zapewniają bezpieczeństwo	96

1.18. Co lekarz medycyny pracy powinien wiedzieć o pracy zmianowej i nocnej	100
1.19. Jaka jest rola lekarza medycyny pracy w procedurze związanej z wypadkiem przy pracy	106
1.20. Nowe wyzwania przy ocenie układu wzrokowego osób pracujących przy monitorach ekranowych	112
1.21. Widzenie przestrzenne i jego ocena – co jest ważne w praktyce lekarza medycyny pracy	119
1.22. Zmiany ostrości wzroku z wiekiem – jakie mają znaczenie w medycynie pracy	124
1.23. Orzecznictwo o czasowej niezdolności do pracy z powodu choroby – jakie problemy mogą wystąpić	130
1.24. Badania profilaktyczne kandydatów do nauki zawodu i młodocianych – co jest ważne dla lekarza medycyny pracy	133
1.25. COVID-19 jako choroba zawodowa – jaka jest praktyka orzecznicza	139
1.26. Jak przeprowadzać badania profilaktyczne Ukraińców	145

ROZDZIAŁ 2. BADANIA PSYCHOLOGICZNE W SŁUŻBIE MEDYCYNY PRACY – ASPEKTY PRAKTYCZNE

2.1. Czy testy psychologiczne mogą być narzędziem dla lekarza medycyny pracy	149
2.2. Komputerowe badania psychologiczne – jak z nich korzystać w praktyce psychologa medycyny pracy	154
2.3. Jak diagnozować wypalenie zawodowe	159
2.4. Wypalenie zawodowe – kiedy jest wskazana konsultacja psychologa	164
2.5. Jak powinna kształtować się współpraca między lekarzem a psychologiem podczas badań kierowców	169
2.6. Badanie skrócone a badanie pełne kierowcy w medycynie pracy – komu i kiedy je zlecać	174
2.7. Jak stosować kody ograniczające w prawie jazdy	178
2.8. Determinujące cechy kierowcy – jakie cechy powinien mieć idealny kierowca	183
2.9. Orzeczenie o istnieniu przeciwwskazań do kierowania pojazdami – co powinien wiedzieć psycholog transportu	188
2.10. Zaburzenia afektywne dwubiegunowe – czy są przeciwwskazaniem do podjęcia pracy i prowadzenia pojazdu	192
2.11. Badania psychologiczne a broń – czy wszystkich należy badać jednakowo	197

2.12. Zespół stresu pourazowego – jakie są jego objawy i jak go rozpoznawać	203
2.13. Jak minimalizować ryzyko chorób psychosomatycznych powodowanych stresem	207
2.14. Technostres, czyli stres pracowników wywołany nowymi technologiami – jak można mu przeciwdziałać	211
2.15. Stres podczas badania – czy może istotnie zaburzyć wyniki	216
2.16. Jak przeprowadzać badania osobowości pracowników w świetle teorii Wielkiej Piątki	221
2.17. Motywacja osiągnięć u pracowników – jak ją mierzyć w badaniach medycyny pracy	226
2.18. Jak sprawdzać skłonność do alkoholu u osób badanych	231
2.19. Badanie psychologiczne instruktora nauki jazdy – co wziąć pod uwagę	237
2.20. Czy i kiedy psycholog może odmówić badania psychotechnicznego	241
2.21. Jak badać temperament za pomocą kwestionariusza Jana Strelaua	245
2.22. Jak przeprowadzić badanie psychotechniczne ofiary wypadku	249
2.23. Badanie psychotechniczne górników – o czym musi pamiętać psycholog medycyny pracy	254
2.24. Jakie zaburzenia poznawcze i emocjonalne mogą wystąpić po COVID-19	257

ROZDZIAŁ 3. NAJWAŻNIEJSZE PROBLEMY PRAWNE W ORGANIZACJI SŁUŻBY MEDYCyny PRACY

263

3.1. Jakie są najważniejsze zadania lekarza sprawującego profilaktyczną opiekę nad pracownikami	263
3.2. Jakie są zasady wykonywania funkcji doradczej służby medycyny pracy	266
3.3. Wypadki, choroby związane z pracą i postępujący wiek zatrudnionych – jakie wyzwania stoją przed służbą medycyny pracy	271
3.4. Co wolno lekarzowi w postępowaniu powypadkowym, a jakich czynności powinien odmówić	278
3.5. Jakie zadania ma lekarz medycyny pracy w procesie oceny ryzyka zawodowego	280
3.6. Czy lekarz medycyny pracy powinien popularyzować problematykę bhp i ergonomii	284
3.7. System udzielania pierwszej pomocy w firmie – jaka jest rola lekarza medycyny pracy	289
3.8. Mobilne narzędzia pracy – jaka jest rola lekarza medycyny pracy w organizowaniu takich stanowisk pracy	295

3.9. Jakie uprawnienia ma lekarz medycyny pracy w zakresie bezpieczeństwa pracy osób niepełnosprawnych	302
3.10. Ocena komputerowego stanowiska pracy – jaki udział powinien mieć lekarz medycyny pracy	307
3.11. Jak długo jest ważne skierowanie na badania profilaktyczne	313
3.12. Czy lekarz medycyny pracy może przeprowadzić badania bez konsultacji neurologa i okulisty	315
3.13. Czy lekarz medycyny pracy ma prawo wykonywać badania wyjazdowe lub w innym miejscu niż adres zarejestrowanej działalności	318
3.14. Ekspozycja pracowników na substancje rakotwórcze i mutagenne – jakie są uprawnienia lekarza medycyny pracy	322
3.15. Czy lekarz medycyny pracy powinien brać udział w kontroli PIP w zakładzie pracy	327
3.16. Czy dokumentację medycyny pracy należy prowadzić w postaci elektronicznej	332